

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

Adunarea eparhială.

În pustiul spiritual al vremii o întrunire de caracter bisericesc aduce aminte de fântâna lui Iacob din deșertul samarinean. Marchează deci o etapă, sau chiar și numai un popas, de reculegere, de înviorare sub semnul unei călătorii spre eternitate — cum i s'a dat omului să fie.

Și ce admirabilă potrivire sub celalalt raport — social! Acolo unde odinioară Mântuitorul Dumnezeu convertise o păgână dându-i o învestire de-a dreptul misionară, ne reîntorcem cu gândul și cu inima, însetați, pentru a duce nouă și mai ales aproapei noastre apă cea vie a credinței în același Dumnezeu!...

Adunarea noastră eparhială ni-a oferit în popasul din acest an momente nu mai puțin înălțătoare ca altă dată. Fără întindere de zile a știut să prindă esența tuturor problemelor, a mobilului ce agită în jurul norocoasei lor deslegări, indicând pentru toate chiar soluții multumitoare.

Convocată în Catedrală, aci s'a săvârșit liturgia în sobor prezent fiind P. S. Părinte Episcop, Vasile. Predica părintelui Isaia Suru, la nivel se încadrează armonios în ansamblul festiv. La sfârșit se face Chemarea Duhului Sfânt, apoi parastasul pentru fericiții: Andreiu Șaguna, episcopii și binefăcătorii eparhiei.

Adunarea se deschide în biserică, Prea Sfinția Sa rostind următoarea cuvântare de deschidere:

Hristos a înviaț!

Onorată Adunare Eparhială!

După cum Vă este cunoscut alegerile pentru adunările eparhiale n'au putut fi ținute nici în primăvara aceasta. Așa că mandatele prelungite în anul trecut se consideră prelungite și pentru anul acesta, al optălea dela constituire.

In continuarea operei de pacificare și înfrățire a obștei românești, operă inaugurată prin Constituția votată și regimul instaurat în cursul anului trecut, Țara și Biserica ei n'a putut acorda nici în primăvara aceasta sollicitudinea recerută restaurării corporațiilor reprezentative ale Eparhiilor, toată această sollicitudine, toate gândurile și vrerile de mai bine ale conducerii noastre politice și bisericești fiind îndreptate exclusiv spre problema închegării și fortificării sufletesti a națiunii.

Impuneau și mai impun încă această unică preocupare și împrejurările deosebit de critice prin care am trecut și mai trecem încă în aceste zile de accentuată neliniște internațională.

Biserica noastră străbună a fost încă din leagăn ocrotitoarea neamului nostru românesc. În vremuri grele în tot cursul istoriei noastre, Biserica noastră ortodoxă a fost aceea care a dat maximum de contribuție, când era vorba de închegarea rândurilor, de întărirea conștiințelor, de vindecarea rănilor, de mângăierea și întărirea încrederii într'un viitor mai bun.

Așa fiind ea nu-și putea renega acest trecut de jertfelnică împreună-pătimire a ei cu neamul nici astăzi, când din nou se ridică la orizont noi grei și plini de amenințare.

Lăsând deci la o parte ale sale, ea este și azi ca în totdeauna gata să-și dea neprecupețit neamului contribuția ei în vederea trecerii cu demnitate, vrednicie și deplină izbândă peste toate primejdiile ce se poate să ni-le aducă vremurile grele prin care am fost sortii să trecem.

Stăpânită de un puternic sentiment de răspundere pentru viitorul neamului cu atâtea jertfe întregit, Biserica noastră străbună este gata și azi să-și pună toate așezămintele ei în slujba superiorului ideal: al salvării neamului și teritorului românesc.

De acest sentiment de răspundere al Bisericii noastre trebuie să ne lăsăm pătrunși și călăuziți și noi membrii supremei corporațiuni reprezentative a

bisericii noastre eparhiale în toate lucrările și hotărârile noastre din această sesiune. Prin toate aceste lucrări și hotărâri să urmărim scopul întăririi Bisericii noastre și a tuturor așezămintelor ei, ca astfel ea să poată fi la înălțimea chemării ei întru îndrumarea și ocrotirea destinelor neamului nostru și ale scumpei noastre patrii. Și nu mă îndoiesc că toți membrii Adunării noastre eparhiale își vor da toată osteneala ca prin lumina înțelepciunii lor și căldura iubirii lor față de Biserică să contribuie la luarea de hotărâri cât mai eficace pentru atingerea acestui scop.

Onorată Adunare Eparhială,

Dorind să încădrăm viața și activitatea desfășurată în eparhia noastră în cursul anului încheiat în ansamblul vieții publice românești din întreaga Țară, nu putem întrelăsa de a aminti pierderile ireparabile și dureroase ce le-a suferit viața noastră publică: de stat și bisericească, prin trecerea la cele vecinice a mull regretatei, marei noastre Regine Maria. Cine nu știe ce a însemnat pentru Țara noastră, pentru întregirea ei și pentru rostuirea ei în lăuntruul nouilor hotare iubita noastră Regină Maria? Care român va putea uita vre-odată jertfelnică identificare, alături de regretatul Rege Ferdinand Întregitorul, a Reginei noastre Maria cu idealurile și aspirațiile neamului nostru, identificare din care a rezultat acea admirabilă și eroică fimulă a Ei în tot cursul războiului nostru pentru întregire? Câte credințe n'a întărit, câte dureri n'a alinat, câte răni n'a vindecat prezența plină de curaj și însufletire a Marelui Regine pretutindeni acolo — în tot cursul războiului — unde se cerea un cuvânt de îmbărbătare, un sfat plin de nădejde pentru izbânda finală, definitivă, chiar și în clipele cele mai grele ale marelui războiu. Dar Acea ce a fost în războiul nostru de întregire „Mama răniților“ n'a lipsit nici după războiu nici când și de nicăiri de acolo când și unde era vorba de încelățenirea în conștiința diplomației apusene a convingerii privilegiate la drepturile noastre incontestabile asupra teritoriului românesc cu atâtea jertfe redobândit. Iar când timpul l-a permis, duiosă Ei fire s'a întors cu iubitoare înțelegere și apreciere spre frumusețile pământului românesc și spre comorile sufletești ale poporului nostru, talmăcindu-le într'o rodnică activitate literară.

Pentru tot ceace a simțit și a făcut pentru noi, Țara întreagă și-a ecrnit sufletul la vestea morții Ei, însoțindu-o cu sufletul plin de recunoștință și cu lacrimi în ochi spre locul de vecinică oaihnă.

Tot așa de mult a îndurerat țara și sfânta Biserică întemeiată de Dumnezeu într'ansa și moartea prematură a Celui ce a fost Prea Fericitul și primul Patriarh al României, Dr. Miron Cristea. Chemat dela modesta obârșie țărănească la cele mai înalte trepte din organizația noastră bisericească și de stat, adormitul în Domnul Patriarh Miron n'a pregetat să risi-

pească toată comoara cu care Creatorul l-a înzestrat sufletul spre binele Țării, al Bisericii și al obștei ei credincioase.

Ca pe unul care timp de 10 ani a ilustrat cu bogata-i activitate de arhipăstor și scaunul vlădicesc dela Caransebeș, eparhia noastră — alături de Țara întreagă — l-a însoțit și pe Marele Arhipăstor spre locul de vecinică odihnă cu sufletul plin de admirație și profundă recunoștință.

Iar azi, 7 Mai, se împlinește chiar un an de când împreună cu întreaga țară și eparhia noastră și-a ecrnit sufletul pentru moartea neașteptată a aceluia ce a fost genialul poet și excepționalul bărbat de stat, regretatul Octavian Goga.

Copleșiți de jale adâncă toți cei ce l-au stimat și iubit se adună azi la marginea criptei dela Cincea pentru ca împreună cu Mitropolitul nostru Nicolae să înalțe rugi ferbinți pentru odihna sufletului marelui bărbat.

Să ne atașăm — pe o clipă măcar — și noi cu duhul aceluia cucernic grup de pelerini pentru a cinsti și pe această cale amintirea aceluia ce cu atâtea duiosie a cântat pătimirea noastră din trecutul nu prea îndepărtat.

Nu ștem întrelăsa de a face pomenire cu adâncă părere de rău și de trecerea la cele vecinice a valorosului membru al Adunării noastre eparhiale, Nicolae Corneanu din Apadia, slujitor vrednic timp de decenți al altarului Domnului.

Onorată Adunare Eparhială,

Din rapoartele ce Vă prezentăm Veși putea cunoaște cât de mult sufletul poporului nostru este străbătut de dorința arzătoare de a-și modela viața tot mai mult după tiparul mântuitor al învățăturii creștine. Sunt atâtea fapte grăitoare cari pot ilustra adevărul acestei afirmațiuni. Căci ce altceva înseamnă sporirea daniilor călără biserici, zidiri noi, renovări și înzestrări de biserici, cununuile tot mai numeroase de concubini etc., decât o foarte puternică înclinare a sufletului românesc spre viața cea după învățătura și pilda de viață alăt de atrăgătoare a Mântuitorului.

Pentru a se ajunge la idealul de viață creștinească pus înaintea ochilor noștri de sfânta noastră Biserică și râvnit de sufletul poporului nostru, nu se cere altceva decât ca toate organele vieții noastre bisericești și toți fiii Bisericii noastre: clerici și mireni, uniți într'un mănunchiu să ne străduim a face întâiu fiecare pentru sine și familia sa, iar apoi pentru obștea mare a poporului nostru din învățătura creștină a Bisericii noastre farul călăuzitor al vieții noastre. Ne pretind această închezare sufletească și împreună lucrare a tuturor pentru întărirea conștiinței creștinești și românești a poporului nostru — și deci a înarmării sufletești a acestui popor — și vremurile grele prin cari am fost sortiți să trecem.

Atrăgându-Vă din nou cu părintească dragoste binevoitoarea atențiune asupra acestui atât de actual ideal al vieții noastre românești de obște, rog pe bunul Dumnezeu să binecuvinteze lucrările acestei sesiuni și pe toți membrii Adunării noastre eparhiale, ca astfel înarmați cu ajutorul Celui prea înalt să putem săvârși și încheia lucrările noastre potrivit cu scopul mântuirii al Bisericii noastre și cu nevoile sufletești ale obștei credincioase din eparhia noastră.

Cu acestea, mulțumindu-Vă călduros pentru că ați răspuns la chemarea ce v'am adresat — declar sesiunea anului 1939 a Adunării noastre eparhiale deschisă.

După masa comună, dată de P. S. Sa, comisiile s'au întrunit pregătind rapoartele cari apoi s'au prezentat și s'au desbătut în cele două ședințe publice.

Iată principalele chestiuni cari s'au desbătut în sesiunea din acest an și pentru cari s'au angajat discuții interesante.

Adunarea eparhială, corporațiunea reprezentativă cea mai înaltă în eparhie a căutat să dea expresie potrivită sentimentului unanim de jale și durere, care a încercat Țara și Biserica noastră prin moartea: Majestății Sale Reginei Maria, a Patriarhului Miron, cel dintâiu patriarh al Românilor, precum și a duiosului poet al suferințelor noastre din trecut, Octavian Goga. Precum a subliniat un om al școlii în legătură cu pomenirea și a preoților răposați în cursul anului trecut, pomenirea aceasta — atât de potrivită dealtfel cu caracterul și menirea Bisericii — onorează Biserica deoarece în alte părți, la alte instituțiuni, nu se obicinuește a se face.

Omagii și cuvinte de recunoștință se aduc apoi celor pensionați, destoinicului referent Aurel Moaca și preoților pensionați pe urma limitei de vârstă.

În legătură cu rapoartele despre starea economică și financiară a eparhiei subliniem hotărârea de a urca ajutorul pe seama văduvelor preotese cari nu au parte de binefacerile actualului sistem de pensionare. Față de trecut sporul acesta e de 100% (anul trecut s'a majorat cu 50%, iar acum cu alte 50%).

Privitor la plasarea averii eparhiei adunarea opinează pentru investirea banilor în imobile, case și pământ.

În timpul discuției raportului economic Escelența Sa dl Antoniu Mocsonyi a vizitat pe P. S. Părinte Episcop, Adunarea eparhială făcându-i o manifestație de caldă simpatie.

S'au aprobat apoi unele vânzări de terenuri și imobile în Răcăjdia și Naidăș.

Discuții ample s'au desfășurat în jurul raportului administrației întreprinderilor din centru. Se știe că atât librăria cât și celelalte întreprinderi industriale prosperează greu, întâiu că și astăzi se resimt urmările stărilor din trecut, apoi din cauza lipsei de solitudine nu numai a cetățenilor acestui oraș, dar chiar a celor ce stau în serviciul bisericii, preoții!

Propuneri diverse fac membrii dr. Petru Corneanu, profesorul Tiberiu Mităr, Patrichie Rămneanțu. P. S. Sa Părintele Episcop răspunde că aceste întreprinderi și îndeosebi librăria are întâiu caracter cultural, apoi comercial. Tocmai de aceea trebuie căutat și canalizat concursul tuturor oamenilor bisericii într'acolo ca acestea să-și poată împlini menirea pentru care episcopul restaurator Ioan Popasu le-a întemeiat. La propunerea P. S. Episcop se alege o nouă comisiune compusă din dnii cons. ep. N. Cornean, Aug. Munteanu și Ioachim Jumanca pentru controlul și îndrumarea tipografiei.

Multă și îmbucurătoare atențiune s'a acordat raportului comisiei culturale prezentat de membrul Mihail Drugărin, subliniind realizările de ordin cultural din cuprinsul eparhiei.

E remarcabilă grija cu care comisiunea primește noua Instituție Regală, Serviciul Social, căci raportorul spune: „Adunarea eparhială, recunoscând desăvârșita importanță ce o are Serviciul Social în îndrumarea culturală, ridicarea, întărirea și propășirea satelor noastre, este pătrunsă de următoarea precizare cuprinsă în Legea Serviciului Social: Scopul Căminului este de a ajuta, întări și adânci acțiunea Bisericii, a școlii și a autorităților de Stat“.

Mai departe: „Adunarea eparhială este convinsă că această prevedere formează o cheazășie că tradițiile noastre de veacuri, credința, nizuințele noastre și tot ce Biserica noastră a propovăduit, este și va fi respectat“.

„Totuși, Adunarea eparhială invită Consiliul eparhial să insiste pe lângă organele competente ale Serviciului Social să îndrume organele în subordine, ca în realizarea pe teren a programului să țină seama necondiționat de prestigiul preoției noastre. Evident, aceasta numai și numai în interesul cauzei comune, căci numai un organ cu prestigiu poate activa cu rezultat și cu folos“.

Membrii S. Evuțian, D. Sgăverdia, Dr. I. Fira iau cuvânt în legătură cu raportul și îndeosebi la chestiunea averilor fostelor noastre școli confesionale.

P. S. Părinte Episcop, direct sesizat de dr. P. Corneanu arată că situația acestor averi până de prezent a rămas neclarificată, dar în curând vom avea un aviz respectiv o hotărâre după care ne vom orienta.

Cu mulțumire am înregistrat declarația membrului P. Fotoc că Străjeria ia act de sprijinul pe care P. S. Părinte, Consiliul eparhial și Preoțimea l-au dat acestei organizații a tineretului.

Cel din urmă — deși mai important — raportul comisiei bisericești e prezentat de păr. protopop Ioan Geția.

Destoinicul protopop exprimă adâncă recunoștință Păstorului care a continuat să conducă turma spre pășunea cea bună; subliniază aportul preoțimii în munca pastorală și activitatea misionară.

Iau parte la discuție prof. Tiberiu Mitâr, Dr. Mihail Gropșianu, prot. Iosif Câmpianu insistând cu deosebire asupra îngrijorătoarei stări de depopulare a Bănatului.

Ample informații, îndrumări și staturi dă P. S. Părinte Episcop spunând că denatalitatea este o urmare și a scăderii religiozității. Ideea religioasă trebuie reaprinsă în vatra satului, unde spuza indiferentismului, imitat dela orașan, a acoperit-o sugrumându-o. Face un călduros apel la membrii Adunării și-i roagă — amăsurat mărturisirii venerabilului membru M. Gropșianu — să se transforme în misionari, în propovăduitori în popor a ideilor și învățăturilor sfintei noastre Biserici. Căci în afară de Biserică nu-nici o mântuire.

Cuvânt frumos și meritat, omagiul pe care membrul dr. Iuliu Coste l-a adus P. S. Părinte Episcop în numele Adunării eparhiale pentru „generoasa risipă de osteneală, de nervi și învățătură“ ce a răspândit în cursul celor cinci ani de Păstorire a dat timbru solemn și caracteristic și acestei sesiuni. Prestanța oratorului, unul din aceia care a contribuit efectiv cu zeci de milioane pentru zidiri de biserici, ca și apelul adresat către P. S. Părinte, să binevoiască a bate cu aceeași tărie la poarta conștiințelor omenești pentru a le trezi la viața roditoare — sunt o satisfăcătoare mărturie despre sănătatea sufletească a intelectualilor noștri de frunte.

Amintim în sfârșit de alegerea în această sesiune a referentului economic în persoana fostului secretar eparhial D. Sgăverdia, a consilierilor onorifici Dr. L. Busuioc în secția bisericească, Aurel Moaca și Dr. Virgil Budințian în cea economică.

Săptămâna.

„Cât sunt în lume, sunt lumina lumii“. Ioan 9, 5.

Citatul de mai sus, este cuvântul Mântuitorului, când scuișând în praful drumului a făcut tina care a vindecat pe orbul din naștere. El aruncă o aprinsă lumină asupra puterii creștinismului din lumea noastră. Cine are pe Hristos, cât este în lume, are lumina vieții. Orbul din naștere crezând cu toată puterea în Hristos, și-a redobândit lumina ochilor ca un simbol atât de prețios al luminei vieții sale.

Creștinismului cei mai mulți învățați îi atribue lumina unor binefaceri sociale de cea mai capitală importanță. Dar sunt iarăși mulți cari punând accentul pe o unilateralitate sociologică: pe **dreptate socială**, neagă creștinismului vreo influență de esență sociologică.

Intr'o formă simplistă s'ar putea răspunde negatorilor cu sf. Evanghelie de astăzi. Ce poate constitui o mai măreață *dreptate socială*, decât așezarea orbului din naștere în rândul oamenilor, cari până aci s'au bucurat de frumusețea lumii?

Însă sociologii și juriștii caută complicațiuni în jurul noțiunii: **dreptate**.

Astfel marele jurist german *von Ihering* în lucrarea sa: „Der Kampf ums Recht“ scrie: „...*dreptul* este rezultatul unei *lupte*, care va exista numai în măsura în care a fost *cucerit*“. De aci pleacă și erezia sociologică a lui *Paulsen*, care afirmă că în creștinism ideea de dreptate nu este dinamizată ci este mai mult o formă pasivă a *milei* ca manifestare a individului și chiar a colectivității. Textual spune: „Sacrificiul și suferința pentru aproapele sunt într'adevăr foarte mult recomandate, dar *lupta* contra nedreptății și a despotismului spre apărarea celor slabi, îi este străină, dacă nu chiar cu totul absentă“.

Cugetarea și concluzia lui Paulsen, se poate — iarăși foarte simplist — asemăna cu întâlnirea lui Iisus cu desfrânata care a fost pusă la zid și gata a fi executată cu pietre, în baza legilor. Iisus a pus întrebarea executorilor legii: „...care dintre voi se simte mai puțin vinovat, să ridice peatra și să lovească?“ Nimeni n'a răspuns, ba gloata — expresiunea societății și deci pretendentă *dreptului social* — a plecat rușinată.

A fost aici necesară o luptă? Nu! Ci mai degrabă dinamizarea sentimentului de autocritică, de evaluare a aproapelui, izvorât din noua lege bazată pe firea omului, ca să se îndeplinească

în mod automat și fără complicațiunea paragrafelor, echitatea sau *dreptatea socială*. Căci marile prefaceri sociale nu se realizează numai prin forță, violență ori teroare, deoarece — istoria nepărtinitoare este mărturie — cele mai profunde prefaceri se fac pe cale pașnică, evolutivă și aici se demonstrează superioritatea doctrinei creștine.

Dreptatea socială a fost — luată sub un aspect pur sociologic cu variante politico-administrative — a fost mai mult o teorie frumoasă și atrăgătoare, în fond, însă organismul social întreține mari nedreptăți sociale.

Istoria poporului roman, stă mărturie atâtor înspăimântătoare nedreptăți sociale, măcar că dreptul ajunsese la un clasicism vrednic de toată admirația, *ca teorie*.

Viața practică, cea de toate zilele a individului și colectivității, este o permanentă frământare care inexorabil se ciocnește una de alta, provocând atâtea nedreptăți sociale pe care numai Dumnezeu și Fiul Său, le-a putut asemăna și armoniza.

Un exemplu mai concludent decât politica țării noastre în marile frământări de astăzi, nici că se poate aduce. Viața noastră publică este așezată — așa se străduiește din cele mai înalte sfere de conducere — pe ideea moralei și adevărat a dreptului creștin. Cu o astfel de călăuză am eșit cu bine și desigur vom învinge și în viitor toate greutatețile vieții atât în raporturile dintre individ și colectivitatea națională, cât și în raporturile cu lumea mare.

Pentru că noi înțelegem profund tâlcul cuvintelor Mântuitorului: „*Cât sunt în lume, sunt lumina lumii*“.

Pr. Tr. Constantin.

Elementul sârb în Clisură (Banat.)

În cele ce urmează, nu am de gând să abordez subiectul de mai sus din punct de vedere istoric, decât voi căuta numai să desvălu, pe cât mi-e în putință, rolul preponderent ce l-a avut — și continuă încă să-l aibă — elementul sârb, în traiul comun cu cel român, asupra acestuia. Din ceace reiese o constatare, dezastruoasă pentru neamul nostru: pierderile suferite în decursul istoriei.

În concluzie, voi îndrăzni a propune ca cei chemați să dispună unele soluții de remediere a acestor vicisitudini.

Nu trebuie să uităm că, ceeace n'au reușit asupra noastră din trecut prin orgă, au reușit amicii vecini prin ortodoxie, asimilabilă și accesibilă poporului nostru.

Că influența sârbă, aici în Clisura Dunăreană, a avut un rol aproape covârșitor, ni-o atestă — pe lângă unele influențe în limbă, moravuri, cântec și joc — mai ales sutele ca să nu zicem miile de români sârbizați cu desăvârșire.

Analizând chestiunea aceasta mai în deaproape, rămâi uimit cum unii frați români, de aceștia, pierduți, cu ce dârzenie perzistă în a nu-și recunoaște adevărata lor obârșie românească. Nu mai vorbim de nenumăratele obiceiuri și superstițiuni, imprumutate dela frații Sârbi — specifice lor — și infiltrate adânc la Românii de pe aici și jur, ca în nici o altă parte a țării noastre.

Spre a se putea ilustra mai bine forța de impunere în limbă, a vocabularului sârbesc, în regiunea aceasta a Clisurei bănățene, cu nomenclatură curat sârbească, e destul să știm că, toți bărbații — bine'nțeleși români — cu nume de: Dumitru, Gheorghe, Ion, Nicolae, Matei, etc., sunt identificați prin regiunea Clisurei, pe numele sârbești (slave) de: Mita, Gioca, Iova, Nica, Mata, etc., iar nume de femei ca: Maria, Ana, Floarea, Elena etc., sunt cunoscute de: Mara, Anca, Țveta, Lenca etc.

În manifestările lor, pe toate tărâmurile și în toate problemele, frații sârbi și-au impus ideile ca și punctul lor de vedere și conlocuitorilor români. Un punct de reper, care încă hântue pe aici, cu toate rigorile legii în comunele mixte și românești chiar, ce cad sub zona lor de influență, este: stilismul. Sunt și azi unele sate curat românești (Tisovița, Lescovița, Pojejena de jos, Șușca etc.), în cari locuitorii nu se pot împăca cu prăsnuirea zilelor sfinte, pe stilul nostru cel românesc și în consecință, când revin aceleași sărbători pe stil vechiu la Sârbi, le prăznuiesc din nou, fie manifestând fațăș, fie că în zilele acelea se abțin — mai fanatic chiar, decât la noi — dela orice lucru. Aceasta mi-au declarat-o sincer, mulți dintre dânșii.

Deși este știut că serviciul divin în biserică sârbă se săvârșește în limba veche slavă, deci într'o limbă ne'nțeleasă azi de biserică ascultătoare, totuși sunt foarte mulți, chiar dintre Români, cărora le plac mai bine slujbele ce se fac în limba aceasta veche ne'nțeleasă de dânșii — decât cele săvârșite în bisericile noastre, unde își aud limba lor maternă sonoră, înțelegând și putând lua parte efectivă la slujbele înălțate către Cer.

Înrăturirea aceasta a elementului sârb asupra celui român, se proeminează cu același potențial și în cântece, jocuri și port.

(Urmează)

Pr. Al. Gruia.

ȘTIRI

Telegrame omagiale s'au trimis din partea P. S. Părinte Episcop în numele Adunării eparhiale M. Sale Regelui și D-lui Prim-ministru.

La telegrame s'au dat următoarele răspunsuri:

Mulțumesc Adunării eparhiale a Caransebeșului pentru omagii și pentru sentimentele de încredere și solidaritate.

Carol

Mulțumesc pentru frumoasele sentimente ce în numele Adunării eparhiale Caransebeș ați binevoit să-mi arătați.

**Preș. Cons. de Miniștri
Armand Călinescu**

La telegrama trimisă la sărbătoarea de 10 Maiu, Majestății Sale Regelui încă s'a primit următorul răspuns telegrafic:

P. S. S. Episcop Vasile

Caransebeș.

Vă mulțumesc pentru caldele urări și sentimente de credință ale eparhiei Caransebeșului.

Carol R.

Sărbătoarea națională de 10 Maiu în orașul nostru a fost înălțătoare de inimi românești. La orele 11 s'a oficiat Doxologie în biserica noastră catedrală, pontificând Prea Sfințitul Părinte Episcop asistat de un sobor de 5 preoți și doi diaconi. De față au fost autoritățile civile și militare, precum și un public numeros. P. S. Părinte a folosit prilejul ca — în cuvântarea solemnă — să apeleze la unirea inimilor românești, unirea — precum mărturisește istoria — fiind generatoarea tuturor evenimentelor de seamă din trecutul nostru.

Către armată vorbește dl. maior Serafim Dragulescu comandant al Garnizoanei, făcând un succint dar foarte sugestiv istoric al sărbătoarei și al învățămintelor ce desprindem din comemorarea ei.

După aceasta a urmat defilarea armatei, a militarilor și a străjerilor, iar seara s'a făcut retragerea cu torțe.

Se înființează Mitropolia Olteniei. La înălțătoarele serbări din Turnu-Severin unde s'a desvelit monumentul Regelui Carol I, Majestatea Sa Regele a declarat că — în amintirea și a acestor momente — va lua măsuri pentru înființarea mitropoliei Olteniei cu sediul în Craiova. Episcopia din Râmnic (care își are originea în timpul domniei lui Radu cel Mare — sec. XV), se va

muta la Turnu-Severin. A doua eparhie sufragana va fi cea a Argeșului care urmează a se desface de Mitropolia Bucureștilor. Iată o nouă roadă a unei solidarități!

Noua lege electorală a fost promulgată printr'un Decret Regal și publicată în zilele acestea în Monitorul, Oficial și în ziare. Legea, bazată pe noua Constituție inaugurează Corporatismul, în sensul căreia cele trei categorii de: agricultori, industriași-comercianți și muncitori intelectuali își trimit reprezentanții lor pentru organizarea și conducerea treburilor obștești din Țară. Alegerile la care iau parte toți cetățeni știutori de carte cu vârsta de 30 ani împliniți se vor face la 1 și 2 unie, iar în 7 Iunie se va deschide Parlamentul.

Distincție binemeritată i s'a dat d-lui Augustin Munteanu directorul Băncii Banatului, ales acum membru în comisiunea tipografică a Consiliului nostru eparhial. Distincția, cea mai înaltă pe care Guvernul Francez o acordă răspânditorilor culturii franceze, a adus-o personal și a înmanuat-o dl. Dupont, Directorul Misiunii Universitare Franceze din România, autorul acordului cultural franco-român. Dl. Dupont a făcut cu acest prilej și o vizită P. S. nostru Episcop, iar Cercul franco-român a dat o recepție la care au luat parte toate personalitățile culturale din oraș.

† **Persida Blidariu** născ. Gorun soția preotului Dimitrie Blidariu din Jdioara, colaborator al nostru, a încetat din viață în ziua de 9 Maiu a. c. în floarea vârstei, 30 ani, pe urma unei septicemii, provocată de naștere.

Pe răposata o deplânge nemângâiatul soț și o fetiță de 5 anișori, rămasă orfană de dragostea și îngăerile mamei. Dumnezeu bunul să-i aibe pe toți sub scutul său!

Internații politici din 1916 — 1919. Se știe că după intrarea României în războiu peste 3000 de intelectuali și țărani fruntași din Ardeal și Banat au fost deținuți, unii închiși și condamnați la 2 — 20 ani închisoare și alții internați în lagărele dela Sopron și Zombor, iar 12 au fost condamnați la spânzurătoare. Acești mucenici ai neamului s'au constituit în 1929 în Uniune ale cărei statute au fost aprobate în 1930 de forurile în drept. Incheindu-se zece ani dela înființare, uniunea urmează să se reorganizeze în vederea realizării scopurilor fixate în statute.

În acest scop se va ține o adunare generală în ziua de Duminecă 14 Maiu în Cluj în sala Camerei de Comerț din Str. Mareșal Foch la ora 4 d. m. Aceasta se aduce la cunoștință tuturor celor interesați cu dorința unei participări cât mai numeroase a membrilor.

Librăria Diecezană aduce la cunoștință că pe măsură ce se confecționează cutiile pentru păstrarea sf. mir, se trimit celor cari au comandat.

Asemenea anunță că trimite, în înțelesul dispozițiilor Adunărilor eparhiale din trecut, fiecărei parohii câte un stoc cărți de premii.

Impozitul echivalent. Unul dintre cele mai supărăcioase impozite, cu care a fost molestată timp de peste 10 ani preoțimea noastră, a fost impozitul echivalent după sesiunile parohiale date în folosința preoțimii noastre.

Legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice la art. 16 § 3 prevedea scutirea bunurilor de mână moartă date în folosința instituțiilor de utilitate publică, dar nu scutea sesiunile parohiale, cari deși sunt date ca salariu în folosința preoțimii și ca atare nu trebuiau impuse și la impozitul echivalent, totuși preoțimea noastră trebuia să plătească și acest impozit, care în majoritatea cazurilor era cât se poate de urcat, dat fiind faptul, că acesta se stabilea pe baza valorii locativă a bunului, iar aceasta se făcea după buna plăcere a organelor de impunere.

Prin legea modificatoare din 1 Aprilie 1939 publicată în Monitorul Oficial Nr. 78/939, art. 16 § 4: Bunurile de orice categorie, aparținătoare cultelor subvenționate de stat, sunt scutite de impozitul echivalent.

În acest sens sunt scutite și sesiunile parohiale, cari dat fiind că sunt date ca salariu și salariul nu este impus la impozit echivalent, nici până în prezent nu trebuia, să fie impuse cu acest impozit.

Episcopia a avizat administrațiile financiare din cuprinsul Eparhiei Caransebeșului, că sesiunile parohiale fiind proprietatea parohiilor, aparținătoare Bisericii noastre ortodoxe române, sunt scutite de impozitul echivalent, deoarece Biserica ort. rom. în conformitate cu art. 19 din Constituție și art. 21 din Legea de organizare a Bisericii ort. rom. din 1925, este subvenționată de Stat.

On. Preoțime să ceară Administrațiilor de constatare să fie scutite de acest impozit echivalent.

Notă oficială

Nr. 2219 Sc 1939.

Rezidența Ținutului Timiș ne trimite următoarea dispoziție-răspuns a On. Minister al Cultelor și Artelor în legătură cu trecerile dela un cult la altul și privitor la libertatea întrunirii misiunilor bisericesti:

România. Ministerul Cultelor și Artelor. Direcțiunea Cultelor. Domnului Rezident Regal al Ținutului Timiș. Domnele Rezident Regal.

În referire la adresa Dvs. Nr. 6958/1939, avem onoare a Vă face cunoscut, că nu este necesară pentru trecerea dela un cult la altul, dovadă că declarantul a achitat integral, toate sarcinile materiale până la sfârșitul anului, în care s'a făcut trecerea.

Credem însă, că trebuie să se prezinte, Ofițerului de stare civilă respectiv, o declarație autentică, din care să rezulte recunoașterea datoriei și obligația de a plăti în termenul prevăzut de art. 46 al. 1. din lege.

Prezentarea unei atari declarații satisface cerințele textului citat, permițând efectuarea trecerilor dela un cult la altul, dăbă bineînțeles, formalitățile prescrise de art. 45 au fost îndeplinite.

În ceea ce privește aplicarea ord. Ministerului de Interne Nr. 18896 A/1938 referitor la întrunirile misiunilor bisericesti ortodoxe și greco-catolice constatăm că această chestiune a fost soluționată legal prin ordinul aceluiași Minister Nr. 1320 din 18 Ianuarie 1939, prin care s'a dispus libertatea Ținerii întrunirilor, cu caracter religios, a organelor cultelor și asociațiilor religioase recuoscute și funcționând legal.

Ceea ce se comunică spre știre conformare.

Caransebeș, în 11 Mai 1939.

Episcopul:
† VASILE

Mașină de treierat.

Cu putere de 10 cai mânăta cu benzină în stare bună se vinde din mână liberă la

DIMITRIE RĂBĂGIA

6-10

Caransebeș Str. Ep. Popea Nr. 30

La „Librăria Diecezană“
din Caransebeș, se află de vânzare:

Seminte Duhovnicești

de Pr. ANDREI LUPȘA.

Prețul: Lei 100.

La „Librăria Diecezană“ din Caransebeș
se găsesc de vânzare:

1. Prof. C. Vladu: „Manual de Tipic“, cuprinzând toate serviciile din postul Paștilor. Prețul 180 Lei.
2. Prof. C. Vladu: „Antologhion“, cuprinzând toate serviciile din decursul anului bisericesc. Prețul 230 Lei.

„MEHADIA“ CASSĂ DE PĂSTRARE SOCIETATE PE ACȚII ÎN MEHADIA.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai casei de păstrare „MEHADIA“ soc. pe acții sunt invitați a participa la a

XXXIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 21 Maiu 1939, la orele 10 a. m. în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Alegerea a 2 membri pentru autentificarea procesului verbal.
2. Prezentarea bilanțului, raportul Consiliului de administrație, al Consiliului de cenzori și darea absoluturului.
3. Aducerea unei hotărâri relativ la viitoarea activitate a institutului.
4. Propuneri.

Consiliul de administrație.

Pentru a putea exercita dreptul de votare, fiecare acționar trebuie să depună la institut până la 17 Maiu 1939, orele 10 a. m. acția sa dimpreună cu cupoanele.

Mersul trenurilor

dela 15 Maiu 1939 din gara Caransebeș.

Plecarea autobusului la gară	Nr. trenului	Dela București spre Timișoara			Plecarea autobusului la gară	Nr. trenului	Dela Timișoara spre București		
		Felul trenurilor	Sosește	Pleacă			Felul trenurilor	Sosește	Pleacă
—	1025	Pers. T-Severin Timișoara	2.47	3.20	—	1026	Pers. Timișoara T-Severin	2.00	2.06
4.55	103	Accelerat	5.12	5.19	6.40	1032	Mot. Timișoara Caransebeș	7.00	—
6.40	1021	Pers. T-Severin Timișoara	6.52	7.02	9.10	14	RAPID	9.21	9.25
9.10	1031	Mot. Caransebeș Timișoara	—	9.35	12.00	1022	Pers. Timișoara T-Severin	12.20	12.30
12.00	1005	Personal	12.14	12.29	13.25	12	RAPID	13.43	13.47
17.40	11	RAPID	18.00	18.05	16.30	1006	Personal	16.47	16.55
19.50	1023	Pers. T-Severin Timișoara	20.04	20.17	19.50	1024	Pers. Timișoara T-Severin	20.08	20.20
21.25	13	RAPID	21.42	21.47	23.35	104	Accelerat	23.49	23.58
Dela Reșița				Sosește	Spre Reșița				Pleacă
—	1386	Motor	1.01		—	1381	Motor	2.53	
6.40	1388	Personal	6.45		4.55	1387	Personal	5.22	
9.10	1390	Personal	9.10		9.10	1383	Motor	9.26	
12.00	1382	Motor	12.24		12.00	1389	Personal	12.40	
16.30	1384	Motor	16.42		17.40	1385	Motor	18.10	
23.35	1392	Personal	23.34		19.50	1391	Personal	20.45	
Dela Subcetate				Sosește	Spre Subcetate				Pleacă
6.40	2272	Motor dela Boufari	6.39		—	2271	Motor Caransebeș-Subcetate	3.30	
9.10	2274	Motor dela Boufari	9.18		6.40	2273	Motor până la Boufari	7.05	
—	2276	Personal dela Subcetate	11.08		9.10	2275	Personal până la Subcetate	9.30	
16.30	2278	Personal dela Subcetate	16.44		13.25	2277	Personal până la Subcetate	14.32	
21.35	2280	Motor dela Boufari	21.36		17.40	2279	Motor până la Boufari	18.30	

Autobusul circulă zilnic la toate trenurile.